

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Фінансів, обліку і оподаткування» (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

М. С. Татар

(ініціали та прізвище)

«30» серпня 2022 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий облік (КР)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Облік і оподаткування

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з **01.09.2022 року**

Харків – 2022 р.

Розробник: Фурсова В.А., доцент, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів,
обліку і оподаткування (604)

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т. В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

(підпис)

А. І. Бортнікова
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Фурсова Вікторія Анатоліївна, к.е.н., доцент. З 2008 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- банківська система;
- облік у банках;
- банківський менеджмент;
- аналіз діяльності банку;
- ризикологія;
- управління фінансовими ризиками аерокосмічної галузі;
- фінансовий облік;
- аналіз господарської діяльності.

Напрями наукових досліджень: рейтингове оцінювання фінансової стійкості банківських установ, банківські кризи, управління фінансовими ризиками.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр.

Обсяг дисципліни:

2 кредити ЄКТС (60 годин), у тому числі аудиторних – 24 години, самостійної роботи здобувачів – 36 годин.

Форми здобуття освіти: Денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний та підсумковий (семестровий) контроль (диф. залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – звітність підприємств, бухгалтерський облік, фінанси.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – фінансовий аналіз, управлінський облік.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: використання знань з теорії в практиці ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

Завдання: вивчення методів і організації ведення на підприємствах фінансового обліку активів та пасивів з використанням прогресивних форм, національних та міжнародних стандартів.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та

регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК12. Здатність використовувати обліково-аналітичний та податковий інструментарій для регулювання господарської діяльності підприємств, організацій, установ, в тому числі аерокосмічній галузі.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачі будуть досягати наступні **результати навчання** і будуть:

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР24. Вміти враховувати особливості використання обліково-аналітичного та податкового інструментарію регулювання господарської діяльності підприємств, організацій, установ, зокрема аерокосмічної галузі.

4. Зміст навчальної дисципліни

Заняття 1. Визначення напрямку дослідження курсової роботи здобувача.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Практичне заняття: «Принципи визначення напрямку дослідження».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Вибір та затвердження теми з урахуванням актуальності, новизни, теоретичної значущості, предмету та об'єкту дослідження та інтересів здобувача. Окреслення мети, завдань, актуальності роботи. Визначення предмету та об'єкту, методів, інформаційної бази дослідження, теоретичної та практичної цінності роботи.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 години.*

Опрацювання матеріалу практичних занять. Формування питань до викладача.

Заняття 2. Обґрунтування теоретичного фундаменту обраної тематики курсової роботи.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Практичне заняття: «Обґрунтування теоретичного фундаменту обраної тематики».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Добір і вивчення літературних джерел, нормативних документів. Формування робочого списку джерел для висвітлення теми дослідження з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду. Розробка плану підготовки роботи дослідження із зазначенням розділів та параграфів. Виявлення сучасних тенденцій в галузі дослідження.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу практичних занять. Формування питань до викладача.

Заняття 3. Виявлення особливостей проведення фінансового обліку в умовах існуючої нормативно-методичної бази.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Виявлення особливостей проведення фінансового обліку»*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Збір, обробка, аналіз, фінансовий облік відповідно до теми дослідження. Виявлення недоліків, притаманних тематиці дослідження та специфіки діяльності суб'єкта господарювання. Систематизація та обробка отриманої інформації.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Заняття 4. Облік грошових коштів, інвестицій, дебіторської заборгованості, основних засобів, запасів.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Обліково-аналітичні процедури з обліку необоротних та оборотних активів».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Здійснення фінансового обліку грошових коштів, інвестицій, дебіторської заборгованості, основних засобів, запасів. Формування власних пропозицій та

рекомендацій щодо удосконалення обліку окремих видів необоротних та оборотних активів.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 5. Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів, фінансова звітність підприємства.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Обліково-аналітичні процедури з обліку пасивів, доходів, витрат та фінансових результатів».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Здійснення обліку власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів. Формування власних пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення обліку власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів. Формування фінансової звітності на підставі ведення обліку.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 6. Оформлення курсової роботи здобувача.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Редагування результатів проведеного дослідження».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Підготовка наукових публікацій (тез, статей). Редагування вступу відповідно до результатів проведеного дослідження та отриманих результатів, використаних методів та методики дослідження, практичного значення та наукової новизни дослідження. Формулювання та редагування висновків до структурних частин роботи і загальних висновків та пропозицій.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 7. Підготовка до захисту курсової роботи.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Перевірка на унікальність та підготовка супровідної документації».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Перевірка текстової частини роботи на унікальність. Підготовка супровідної документація (рецензія фахівця у відповідній галузі науки і професійної діяльності; довідка про впровадження; відгук наукового керівника, ілюстративного матеріалу (презентації та доповіді виступу). Доопрацювання курсової роботи згідно отриманих зауважень рецензента і керівника.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 годин.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 8. Захист курсової роботи.

- *Форма занять: самостійна робота.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Процедура захисту курсової роботи, виступ здобувача, відповіді на зауваження. Прийняття рішення комісією. Здача курсової роботи під підпис в методичний кабінет кафедри.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Самостійна робота здобувачів другого рівня освіти згідно методичних рекомендацій з підготовки курсової роботи, індивідуальні консультації.

7. Методи контролю

Проведення поточного контролю згідно графіку виконання курсової роботи та публічний захист курсової роботи.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Критерії оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи магістра за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою

№ з/п	Критерії	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Якість наукового апарату	10	– відповідає повністю;	10

	дослідження (актуальність теми, її відповідність сучасним вимогам, об'єкт, предмет, мета, завдання, методи дослідження), відповідність темі дослідження, науковість, правильність, логічність викладу.		– відповідає неповністю; – відповідає недостатньо; – відповідність відсутня; – науковий апарат не визначений.	8–9 6–7 1–5 0
2.	Аналіз джерел і літератури з теми дослідження, їх критичне осмислення.	10	– повний, обґрунтований; – неповний; – недостатньо джерел / літератури, критичний аналіз недостатній; – перелік наукових досліджень з теми поданий без відповідного аналізу; – аналіз відсутній.	10 8–9 6–7 1–5 0
3.	Повнота, науковий рівень обґрунтування розробок і запропонованих рішень: – рівень самостійності роботи; – адекватність методики дослідження заявленим завданням; – якість інтерпретації результатів дослідження, аргументованість висновків; – наявність власних пропозицій і рекомендацій з предмета дослідження.	20	– повно та обґрунтовано; – недостатньо повно та обґрунтовано; – неповно, непослідовно, необґрунтовано; – незадовільно; – відсутні самостійність (списано) або не відповідає темі.	20 15–19 10–14 1–9 0
4.	Практична цінність розробок і запропонованих рішень.	20	– висока практична цінність; – практична цінність часткова; – окремі елементи мають практичну цінність; – практична цінність не доведена; – немає практичної цінності.	20 15–19 10–14 1–9 0
5.	Відповідність курсової роботи встановленим в Україні вимогам до наукових робіт: – грамотність, науковий стиль викладу; – відповідність структури,	10	– повна відповідність, висока якість; – недостатньо повна відповідність, достатня якість;	10 8–9

	обсягу роботи вимогам, затвердженим певною кафедрою (згідно з ОКР "бакалавра", на якій виконується робота; – якість оформлення роботи, якість бібліографічного списку; – культура посилань на використані джерела і літературу.		– неповна відповідність, недостатня якість; – невідповідність, якість низька, багато мовних помилок; – якість оформлення незадовільна, робота подана з істотними порушеннями встановлених термінів.	6–7 1–5 0
6.	Змістовність доповіді, презентації та відповідей на запитання членів комісії з прийому курсової роботи здобувачів вищої освіти за рівнем «бакалавра»	30	– повні, послідовні, логічні, презентація здійснена з використанням мультимедіа; – недостатньо повні, послідовні, логічні; – непослідовно та нелогічно побудована доповідь, недостатньо повні й глибоку відповіді на запитання; – доповідь поверхова, незадовільні відповіді на запитання голови і членів комісії; – знання з теми дослідження незадовільні, відповіді на запитання голови і членів комісії відсутні.	30 23–29 14–22 1–13 0
	Разом	100		0-100

Комісія під час закритого засідання оцінює кожну курсову роботу. Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутих ним компонент здійснюють члени комісії на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики.

Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів комісії за результатами захисту курсової роботи.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Вміти самостійно проводити організаційно-методичну, дослідницьку роботу згідно обраної тематики курсової роботи здобувача. Відпрацювати всі практичні заняття.

Добре (75-89) – мати набір достатніх навичок та практичних вмінь щодо самостійного розв'язання обраної тематики курсової роботи здобувача. Відпрацювати всі практичні заняття.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано володіти практичними навичками, адаптувати теоретичні знання до вимог функціонування суб'єкта господарювання, забезпечувати фінансовий облік; виявляти недоліки та розроблювати шляхи їхнього усунення. Повністю розкрита теоретична та практична цінність обраної тематики дослідження. Апробація результатів дослідження довідками про впровадження отриманих результатів. Відпрацювати всі практичні заняття.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

1. Власенко Н. І. Фінансовий облік [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Н. І. Власенко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є.Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2016. – 39 с.

Навчально-методичний комплекс дисципліни розміщено на сайті Науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» за посиланням https://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&http_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%20&step=20&tpage=1, а також в системі дистанційного навчання Ментор за посиланням <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=359>.

11. Рекомендована література

Базова

1. Бабіч В. В. Фінансовий облік (облік активів): навчальний посібник / В. В. Бабіч, С. В. Сагова. – Київ : КНЕУ, 2016. – 282 с.

2. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підручник. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.

3. Бухгалтерський облік: нормативна база / С. Ільяшенко. – Х.: Фактор, 2017. – 264 с.

4. Бондар М.І. Звітність підприємств: навч. посіб./ М.І. Бондар. – К.: ЦУЛ, 2015. – 570 с.

5. Височан О. С. Фінансовий облік : навч. посіб. / О. С. Височан, О. О. Височан; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів : Сорока Т. Б., 2017. – 450 с.

6. Канцір І. А. Фінансовий облік : теоретичні та прикладні аспекти : навч. посібник / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.

7. Фінансовий облік : підручник / [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін.] ; Терноп. нац. екон. ун-т. - 4-те вид., допов. та перероб. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 450 с.

Допоміжна

1. Ленъ В.С. Організація бухгалтерського обліку / В.С. Ленъ : навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2016. – 696 с.

2. Бухгалтерський облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, В. І. Лисиця, Ю. Г. Гуменна. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 356 с.

3. Михайлов М.Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу / М.Г. Михайлов : навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, – 2016.– 320 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Практична бухгалтерія в Україні www.radnykpres.com.ua
2. Все про бухгалтерські документи – [http// www.document.ua](http://www.document.ua)
3. Нормативні акти України - [http// www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua)
4. Офіційний веб-сайт законодавства України <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік» <http://www.vobu.com.ua>